

литѣ, нарѣчени златари, прѣминвали всѣка година въ едно опрѣдѣлено врѣме, обикновенно въ пролѣтъ и есенъ, изъ Македония, отъ гдѣто водили малки дружини. Дружинитѣ нѣмали по-вече отъ 20 души; въ тѣхъ имало и дѣца. Тѣ слѣдили потоцитѣ и прѣмивали изъ пѣсъка златото, по единъ доста първобитенъ, въ практиченъ начинъ. Ето съ какви орждия и по кой начинъ тѣ измивали и събирали златото. Имали дъсчени коруби (улеи), отворени отъ горѣ и на двата края, дълги до два метра, широки и високи отъ 20 до 25 см.; дѣната на тѣзи орждия били насѣчени и прѣдставлявали малки трапчинки, отъ единий до другий край. Корубитѣ полагали обикновенно малко стръмно. Въ тѣхъ дѣцата съ голѣми дървени върбови ссждове (25—30 см. диаметръ) измивали пѣсъка и дребний златоносенъ материалъ. Единъ или двама хора (майсторитѣ), съ други по-дълбоки, тоже дървени съ опашки ссждове, сипвали вжтрѣ вода и истласквали по-едрий материалъ, който водата не можала да отнесе. Златото като 19 пхти е по-тѣжко отъ водата и 5—8 пхти отъ останалий материалъ, падало на най-низкитѣ точки на корубата, именно въ трапчинкитѣ, дѣто е оставало. Нъ драгоцѣнный металъ не билъ още съвсѣмъ стдѣленъ отъ другитѣ примѣси; той се губилъ въ гнилата и ситний пѣсъкъ. Прѣмитий материалъ прѣнасяли тогава въ друга по-малка коруба, която имало форма на корито и била до половинъ метръ дълга, дѣто плавяли съ вода останалото. Това се продължавало до тогава, до когато всичко чуждо се истрѣбвало и оставало само чисто злато, което събирали въ рогове и отнасяли въ Македония.

Всичкиѣ златари, до прѣди 50 год., имали нѣкои особенни привилегии, подарени отъ незапомнени години.

Послѣ освобождението ни, отъ врѣмето на окупацията, правителството забранило на златаритѣ да търсятъ, ровятъ, миятъ и прѣмиватъ златоносний пѣсъкъ.

Отъ една подобна коруба златаритѣ изваждали само нѣколко чекердека злато; тѣ можали да прѣмиятъ на день 100—150 коруби.

Злато се намира и въ Витоша. Много пхти сж намирали въ магнитний пѣсъкъ малки луспици злато. Това се случавало най-вече въ околноститѣ на Самоковъ, въ потока Палагария, който извира отъ южната страна на Витоша.